

MAVSUMIY GRIPP VERUSLARI

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi

**NORBOYEVA SHAHLO SHUXRATOVNA
SHUKUROVA YULDUZ QUCHQOR QIZI**

Annotatsiya: Ushbu maqola mavsumiy gripp verusli kasalligi kelib chiqish sabablari, klinikasi davolash, bu kasallikda zamonaviy davolash usullarini qo'llash, zamonaviy texnikalardan foydalanishga muljallangan.

Аннотация: Целью данной статьи является обсуждение причин возникновения сезонного вирусного заболевания гриппом, его клинического лечения, применения современных методов лечения при этом заболевании, а также применения современных методик.

Abstract: This article is intended to discuss the causes of seasonal influenza, clinical manifestations, treatment, application of modern treatment methods in this disease, and the use of modern techniques.

Hozirda aksariyat mamlakatlar qatori yurtimizda ham mavsumiy kasalliklar tarqalishi ko'paygan. Ayniqsa, bolalarda bu jarayon biroz og'ir kechmoqda.

Sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi qo'mitasi raisi birinchi o'rinbosari Nurmat Atabekov O'zbekistonda o'tkir respirator kasalliklar tarqalishi bilan bog'liq epidemiologik vaziyat haqida ma'lumot berdi.

«Gap shundaki, biz o'tkir respirator infeksiyalar tarqalishi zanjirini uzishga harakat qilishimiz kerak. Kasallik tarqalishida uch muhim bo'g'in bor: kasallik manbai, yuqish yo'li, yuqtirishga moyil organizm.

Agar kasallangan bolalarni maktabga, bog'chaga, jamoat joylariga yuboraversak, ular boshqalarga infeksiya yuqtirishda davom etadi.

Har birimiz o'tkir respirator kasalliklar, xususan, grippni yuqtirishga moyilmiz. Shuning uchun ham ota-onalarga kasallik belgilari bo'lgan farzandlarini bog'cha va maktablarga, oliy ta'lim muassasalariga yubormaslikni maslahat beramiz. Bunday paytda shifokor ko'rsatmasiga asosan, uy sharoitida zarur muolajalarni olib borish maqsadga muvofiq», – deydi mutaxassis.

Atabekov, shuningdek, bugungi kunda barcha yuqumli kasalliklar shifoxonalarida bemorlar uchun o'rin-joy va zarur dori-darmonlar zaxirasi yaratilganini, aholi orasida mavsumiy gripp haqida «yangi pandemiya» degan mish-mishlar asossiz ekanini ta'kidlaydi.

«Bu, hatto epidemiya ham emas. O'tkir respirator kasalliklar tarqalishi poytaxtimizda va yurtimizning ayrim hududlarida ko'proq qayd etilayotgani kasallik

tarqalishi epidemik bo'sag'aga yetganiga asos bo'la olmaydi. Shu sababdan ham o'quv muassasalarida ta'lim jarayonini to'xtatishga yetarli asos ko'rmayapmiz», – deydi Nurmat Atabekov.

Mutaxassisning tavsiya etishicha, bunday vaziyatda bemorlarni alohidalash, ularni jamoat joylaridan uzoqda tutish lozim. Shu bilan birga bemorlar muloqot chog'ida doim tibbiy niqobda bo'lishlari, ijtimoiy masofa saqlashlari, shaxsiy gigiyenaga qat'iy amal qilishlari shart.

Gripp – keng tarqalgan, xavfli va og'ir yuqumli kasallik bo'lib, havo tomchilari orqali yuqadi. Bunga gripp virusi sabab bo'ladi. Gripp bilan ommaviy kasallanishlar davriy ravishda sodir bo'lib, epidemiyaga aylanadi.

Kelib chiqish sabablari

Kasallik burun, tomoq va o'pkaning shikastlanishi bilan tavsiflanadi. Gripp ko'pincha qish faslida tarqaladi. Gripping asosiy sabablari: kasallikning virusli qozg'atuvchilari mavjud bo'lgan havo orqali yuqishi; bemor bilan aloqada bo'lgan narsalar orqali yuqish.

Kasallik belgilari

Gripp quyidagi belgilar bilan namoyon bo'ladi: yuqori harorat (40 darajagacha); bosh og'rig'i; bo'g'imlardagi og'riqlar; kuchli terlash; tomoq og'rig'i; ko'krak qismida og'riq; burun bitishi; burun shilliq qavatida quruqlik; yo'tal. Agar gripping og'ir shakli bo'lsa: o'qchish va qusish; burundan qon ketishi; hushdan ketish; alahsirash.

Juda ko'p suyuqliklar ichirish, organizmni suv yuqotishini oldini, yo'talni namlandi va toxinlarni tez ajralib chiqishiga yordam beradi. Vitaminlar va mineral bini minatmalar birlash maqsadga muvofiq. Katta yoshdagi bolalarga mineral suvini ular kerak bo'ladi. Isitma tushuruvchi dorilar - berish maqsadga muvofiqdir. Antihistamine preparatlarini berish - URVKda burun bitishini kamaytiradi. Virusli kasalliklarni davolash uchun kompleks dorilar – "AntiGrippin" bolalar uchun - tarkibida kerakli komponentlar bo'lib, bolalarni qabul qilishi uchun - yoki va mazalidir. Virusga qarshi preparatlarni (rimantadine) bolalarga berish berish mumkin emas, chunki undan bolaga foydadan ko'ra zarari ko'prok bo'ladi. Yoki aspirin – isitmasini tushirish maqsadida berish mumkin emas, chunki u tomir devorlarini utkazuvchanligini susaitiradi. Virusli kasalliklarni antibiotiklar bilan davolash vrach maslahatisiz mumkin emas. Antibiotikum bakterilarni o'ldiradi, vironni emas.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://med24.uz/uz/bolezni/gripp>
2. <https://xabar.uz/uz/post/mavsumiy-gripp-sabab-talim-jarayonini-toxtatishga-asos>
3. <https://bionurmedservis.uz/gripp-utkir-respirator-virusli-kasalliklar>